

Vid Nyår räknade de opp: goda förtjänster, god
hälsa ,Guds välsignelse, goda krafter; men de hade inga nyårs-
gåvor.

Blekings
Kyrkohäls m.

uppt. H. Ljungqvist.

33

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kors.

1813

De kryssade över höralanden.

När de bröskade i Småland slog de 1:a slaget avigt.

Om lördagsaftonen slogs 3 slag tomme på städet.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

47

*Pf.
Rustens led
Vejviser till S:n*

Per Ola Broberg

I Lunds domkyrka

finns det ett hål, som inte Fim fick färdigt.

Framme vid altaret finns en liten gumma i ett bockhorn.

Hon lever av en tvåstyversskorpa om året.

Person

Vid Begravning

Begravning kallades Bivaka _ _ under katolska tiden.

Dato

användes inte."Jag var född när de slådde Reppe-
boda vångar." - - - Jag var född när de började bränna."

(De började bränna 1:e okt.).

1870 trodde de var äldre än 1860. Den som hade störst årtal var älst. Vid ett slätterlag röt en gubbe igm den åsikten, så vi fick ge vika.

Om gården gick upp i tusend delar, var den stor.

"När en kommer på det 4:e tjust, blir en sämre."

Atta före 4:e tjust = 72.

Från Skråboda tappte de ett barn, när de skulle
rida till Jemse med det.

När de skulle till Jemse med barnen
lästes en bön, innan de steg på hästen.

Skrock

En tog Kajsas trollbok, men dog dan därpå.

En läste fram troll, men kunde inte läsa bort dem.

Han ba dem räta toet som han hade mellan benen på sig.

"Har du mycket sänt?" frågte de. "Ja, ett par pund." Då försvann de.

En bonde kände på sig i kyrkan, att drängen läste hemma.

Han gav sig hem och kastade till dem ärter först.

Om en dörr inte ville vara stängd, tog de psalm-
boken i handen om dörrgrepen och läste Fader Vår.

Stod yxan i vedkubben, lyfte gumman bort den, men barnet
kunde nog bli harmynt i alla fall.

En kistelåda måste vara nere, så att inte barnsängs-
kvinnan såg haken.

Inte slå ner en bråte för fort i bastan, för då
blev barnet har mynt.

Alen sär: hugg mig inte för då blöder jag.

Med flyrönn gjordes stora ting(rönn som växte i en lindstubbe)

Var det ngn som inte tydde slå ihjäl en tjuv, tog de en allerot. . . .

Nisse mästertjuv talte om det en gng när han var full och hm

slog de ihjäl på det sättet. Ibland tog de en rot som inte solen

hade skinit på.

Skaparen satt under en asp, när han skapade all naturen;

därav darrar den.

Kärleksblomma: de kryste stjälken och så mnga

pärlor som kom fram= år tills gifte.

De som bli nedsatta i en grav och

VIGDA VID ETT TRÅD bli aldrig gifta.

ψ Natöman Jonas Skultborn sjöto tjur talte om det och han blev sen dödad
gm att få ett slag av en allepsalm i skallen.

Dräp, Mansbot, ~~77-78~~ 1813

10

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Nisse Möllare slog ihjäl Jonas Hultbom på
Pukavik. Han ^{sv.s. J. H.} var skottfri och var på kräven.
Hötte med en stor kniv åt barnen. Nisse hade
stoppat en allepalme under tröjan och slog Hultbom
i skallen. Mansboten blev 150 kr. Men Nisse
blev artig^{sen}. "Glade kastat en osödlig själ till
helvetet." Hultbom hade varit nattman fört.

underlig
ill sinnes.

Läkekonst

M Soldater kunde bota sjukdom.

Men prästen var den likaste. Han skulle allt.

Nattman och skarprättare voro halft ^{doaktare} skarprättare (droppar).

Fåglar.

här fågeln →

Berättaren trodde att Hoppefulen var = vakteln.

Hoppefulen (vakteln) hördes sista gngn 1899 och

bådade då kriget 1914.

Han slog på em., om det blev torr -år. Annars
höll han sig alltid vid sjöstränderna, men då hördes han
även här uppe.

Ola Hansson skulle till stan. Vid Ålakistelid skrek
korpen: Den grå, den grå. Du kan väl nöja dig med den
schwarte, sa Ola. Men på hemvägen vid samma ställe
störtade hästen.

Slogs korparna nära husen, bådade det brand och död.

När ugglan höll sig nära husen, var det illa. Hon

skek klävitt ell. nyfött

När lommen skriker i sjöarna: klart, klart, blir det

grant vär. Bygg de inte skatan vid hemmet,

var det inte bra. De fick inte hata skatan. Jul-ell. nyårsdan

lägger skatan första pinnen; ju fler skator dess bättre.

Jul.

Julaftonskvällen åts kl. 11 em. Bonater på väggarna.

Juladasnatt kl. 12 var allt vann vänt i vin.

En man skulle försöka se det, men då sa det:

Är vattnet förvandlat i vin
är dina ögon min.

Inga julklappar.

1:a

järnplogen kom hit på 40, 50-talet.

D^{de} kostade 18 riksdaler st. Värmlänningar åtog sig plöja

opp mossar på 40-talet med hemma gjorda plogar och ✓

2 par oxar. (Se närom närmare Bengt Johansson's berättelser
fr. Almunderyd, dessa samlingar [Sm])

Det 1:a dragspelet

såg min far i Bommarstorp på 30-talet.

Djur

:Katt och räv.

Katten tål inte rävögon. Räven tittar tills katten
trillar ner ur trädet.

När ^u yngen är 4 år, går haren ifr. den. "Nu har du lika stora
ögon som jag," sär han.

Kyrkhult o.m.
Listerhistoria.

I Kyrkhult skulle de en gång för länge sen bygga en kyrka,
men det gick inte för gränsfejdena.

Magnus Stenbock sa att pesten smittade ,men
det trodde de inte.De gick ock la sig under kronekarna och dog.

1574 föll svenskarna in i blekinge och
ruinerade Jemse och Bølvesborg.Kunde delägna kreatur till dem
brändes gårdarna ej upp

Flynen var danskt och svenskt 3 gng en
dag.DE gamle mänaskinarna hade kört hem timmer,och barnen
lekte på stockarna. Ett gammalt kvinns sa till dem:I leker barn, men i
dag blir många blodiga skjortor. Kanonerna hördes fr. Hälsingborg,
där Stenbock stred.

Danske kungens livvakt togs fr. Lönsboda och kyrkhult.

W. Berg
Ristor till
Spökhuset En

Listerhisto ia.

Över. av. Olof Persberg
(Olof Pers)

5:e juli 47 var det svåra åskvädret. Det började om kvällen.

Till 1905 har det inte varit ngt sådant. DE kunde se klockan
mitt i natten. Det betyder krig och det kom 14. Varmt var det
darna innan. Ormarna kom fram vid bäckarna.

1902 blåste det julfatten. Så mnga träd som faller ned så mnga folk
ska det dö om året.

29:e o. 30:e juni / var det stora lyset om nätterna.

Riksdagsman Måns Persson (1826) stal ur rikskassan. Han skulle
kyssa jungfrun = att ett svärd skulle fara ut och gmstinga hm. Men
han rymde. Gam begravde hm och såg opp mot spiran för att se
om han blev salig. Folket kastade stenar på kistan. Sen trodde de
att han inte hade varit i kistan.

Listerhistoria.

Fr. Valhallaberg kastade de sig
förr i tiden ,när de blev för gamla.Det var när småkungarna
rådde.DEn 1:e bodde väl i Sölvesborg.

I Dröningabacken for en drottning omkull.

2

Karlshamn var bara 2 gårdar förr.

Lister hängde vid Dan ark ända till 1711gm Stenbock.Amvars

skildes de gm papperet 1658.

1832 ville Jemse ha högre kyrktorn,men det
fick de inte,efter de hade hållit med snapphanarna.

Listerhistoria: Napoleon.

Svärd hade varit i Leipzig 1818. Napoleon hade ridit ifatt Karl Johan vid en gästgivargård och sagt: jag har fött opp en orm vid min barm.

1809 kom bara 3 tebaks: Bommamasse, Lottmasse (fick komma hem gm lott) och Nybygdahåkan; de som var hemmans -ägare fick stanna hemma.

Dä byggdes Urshults kyrka.

47 o. 68 var det hungersnöd.
Almundsryd kallas Nykyrka av oss.

En snapphane Olof anlade Olofström.
Blekingarna ha bara slagits. Tyskar och holländare anlade väverier, vägar, brännerier, fabriker.

Listerhistoria.

47 var det värsta nödår. .De samlade örter(kvickrot)

som bakades i prästgården.Där fick de äta en gng i veckan.

Av barkbröd fick de dragsjukan.

Själve prosten Hammar brände;men sen blev han omvänd till
nykterheten.

1813

Listerhistoria

Utmeland hette den gamla stan i Norje.

Teglet i Mjellby kyrka är taget därifr.

Nämde männen gick till Norje ting med en vedja gm hålkakan på ryggen.

Lupelle fick 40 slag på ryggen för att han hade stulit i

Jemse kyrka.

Sekteri: Jonas P-n predikade 1842 - 1848 i MÅNASKIN, men sen drev prästen bort dem 58 blev konventikelplakatet upphävt.

7:e april brann Ronneby. Folk flyttade tebaks till Blekinge, Småland och Skåne. De kom i stora troppar.

Erik 14:e ölade stan. De sköt inne i kyrkan., och svenskarna högg

i kyrkdörren. Jemse kyrka hade de till stall. Sölvesborgs slott rev de ned. Sölvesborg brann ned 1801, då en beckgryta tog eld utom kyrkan. Den och Jemse kyrka är de äldste.

1813

22
22

Vid Ljusstöpning

hade de en sax under Gresslan och ugnskvasten
bands , där de skulle hänga ljusen. Räknade dem och vägde och
sa: alla veckor lika hårt snodda

alla ljus lika många gånger doppade.

Marknader, vägar.

Marknader fanns i Öljevult, Holje, Jemse.

Även i Humlamåla var marknad. Den marknaden flyttades till Ryd, eftersom svenskar och danskar slog ihjäl varandra på gränsen.

Vägar: Sölvesborg-Ronneby-Kristianopel-Kalmar.

I Månasken hade de 2 vita märrar att bära kistan mellan sig. Även sedan det blev väg, bar de ändå.

De band kistorna vid lätta gran stänger. Åt och söp.

Hitom Jemse stannade de och hämtade svarta bårar fr.

kyrkan. Var och en ringde för sig. Det gör de ännu i Mjellby.

Klövsadel; när de kom till väg, hade de en vagn i vagnboden.

Vagnbodslätt i tösthult finns ännu. 1747 fick ngra män i uppdrag att göra väg från Söskhulta bro till Holländarevägen; 1757 var den färdig. Folk trodde, att det bara skulle bli väg för tjuvar och snapphanar. Holländarevägen fr. Ålshult till Karlshamn o. 1700.

241

Mjölken silas på getabärsträ
om den vill surna

1813

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

J. 1k

Bak

Vid bak fick de inte röra vid fäkersaker
många dagar efter; korsade över ugnen, tvättade
händerna och höll dem vid elsmörjan väl
efter baket.

• Kastade intet i spiseln.

Av ägs i mjöl blev kräpta (?).

Inte säga "grant bröd" förrän baket var
färdigt.

Fick de inte bröd att jäsa gick de till grannens ved-
kast och kyllnade med spånor därifrån.

Bjergtagna gästar, bortbytingar. ¹⁸¹³
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

26

Folk blev bjergtagna. Kyrkklockorna ringde.
Vis Braabro blev en brud intagen. Men det var
nog folk som tog henne.

Gästar kunde se sett. Många blev bortförda
av dem. De skaffade bortbytingar.

Maria i Dansktorp blev bergtagen på
väg fr. bröllopet.

Bruden skulle därför ha korstecken på sig
och silver insytt i kläderna.

Mokinge

Linstens rd

Kyrskult o: n

Ber. Ole Barberg

1813

277

Födse

Vid svår barnsnöd

skulle de hämta en person, som skilt orm och padda
åt. Samma vid skerva; De skulle slå ihjäl en orm, som hade
en padda i munnen.

När en pojke var född skulle de äta och supa.

Om navelsträngen är om halsen ska de hänga sig ell.
drunkna.

Segarhätta bådard rikedom.

var det spöken.

På morron åt man först. Brötarna på ryggen.
Efter 20 lockar stektes rovor i ugnen.

Man sjöng sånger, stekte äpplen.

1 3 lockar lin och 75 öre för dan.

Dan efter skulle 30 käringer skäckta.

Allt siskuterades.

De trollade med kaffor. Band
eldstål, vitlök och gästvärsträ (en utdöende
trädsort) om halsen på katten, annars
trollade nabbon itijäl honom: "Trollhunden
på katten." (

Blodstämning.

Om en formel lästes 3 gångr och Fader Vår,
skulle blodet stanna.

Allt virke skulle huggas i blånätterna
(ingen ^(= mark) mark i det). Men inte i ny.

1813
Vis Blåkulla farmen LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

3232

Skulle de skrapa malm av klockoorna, glas
av kyrkofönstren. Annandas morron skulle de vara tilltaks
Det var inbillningar och drömmar bara.

Bråna LUNDS UNIVERSITETS 1813
FOLKMINNESARKIV

J 3 vektor var de jä brånorna = svetjelas.

Drög elden efter sig i markerna.

Bränd

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

3437

Den sista som blev bränd var en gräbba
s. födat ett barn i Källeboda.

Min farfar sa:

När som Satan Kristus fåfängt frestat var
for han ut i öknen svar
Sär han brännvin grät.

Bröllop

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

306

När brudfolket skulle lägga sig såvades
särskild vals.

bröllopsgärdens
folk

Första dan efter skulle rida och samla naborna,
med pipande. 2:e dan likadant.

Prästen var där bara 1:a natten.

Ifall det blev motigt med pådragan-

det, när bruden skulle kläs, bådade det olycka.

Brudarna skänkte de. De fick ju inget ärva. Pengar fördes i klövje
under bevakning i säckar mot tjuvar och snapphanar.

På 1600-talet var det bara en gård i Bonmarstorp.

Vid bröllopp, när bröllopsfolket kom till gästbruds-
gården, sade de utanför porten:

Gläd är vi komna för att gästa
och därifrån stiga vi av våra hästar!

Prästen dansade med bruden först.

Byahornet

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

38

Var som en stor orm. En jide
hålla det, en annan blåsa

Båtsman LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV acc 18/3 ~

Den yngste bonden i
gården fick gå båtsman.

Med bullarna var det farligt. Tog man
opp en peng från marken fick man en
böls. — En torpare hittade en 4-krona
och blev sen aldrig fri från bullarna. Han
försökte lägga ner pengar i gravar, men
det hjälpte inte.

Danskt

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

41

På 1600-talet hörde Jemshög till
Sölvesborgs l.

De gamla sa', när man var oppåt Småland:
"Hän är oppåt Schärje (= Sverige).

*De Söde Blekinge
för Nya Kbhall
Säggen O. Broberg*

1813

42

*gick igen. Slängde med
putorna (= Synorna) yste.*

En del döda kunde de inte bära av.

Om jorden föll ned på kistan, ville den döde i graven.

(båden, fönster)

Buller sattes bort på döda.

Säggen om de dödes julotta och den sönder rivna
tröjan. *(Överensstämmelse med vanliga traditionen).*

Prästen Andersson gick 1800 på kyrkogården i

Jemse och sa:sälla äro de som sova väl.

Då svartes det fr.

kyrkan: få äro de.

Hjälpa att ~~Sö~~ LUNDS UNIVERSITETS 1813
FOLKMINNESARKIV

43

När de inte tydde Sö, skulle
de ropa hans namn, komandes hastigt
i Sören.

Dö 5

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

44

Var ngn död, vänds tärna ilrop,
ifr de befarade gengång.

Inta vi fick stå på vänken, innan liket
burits ut (kuporna lyftes ner på jorden).

Mötte de en karl först på väg till graven,
skulle ett manfolk dö först.

Hackade en fågel på fönster rutan kallade han ut en
människa.

Steg man ner vid en grav, var man när

till döden.

Dova skott

Om Erik Bergbom fick ta' i en
bössa vid flutflåset, kunde man ej skjuta
med den mer.

Eldning

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

46

46

Aldrig bryta stickorna, när de gjorda eld,
för annars fick prollen maktk.

Första gngen de fick se dem ha det, skulle,
om det var en kvinna, en karl kasta sitt vatten
i munnen på henne. Han skulle aldrig ha sett
slag förr. Om en man blev sjuk, skulle en
kvinna göra. -

En pige föll i Asrumo kyrka och
hon botades så. Annars gick det inte, när
de föll i kyrkan.

1813
488
SeS och serock : fårklippning

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Alltid när en klippbe får, skulle
bastet, som man band med, klippas sönder
(inte nyttjas till 2 får), annars frige
trullen smakt. —

Efter klippningen sticka en föst ull
i mun på fåret.

M.
Rister.
Rydbohult

Ber. Ola Proben

Färgning

1813

449

Kolite Blåbär till färg.

Ledat = färg.

Berkebark blev skärt.

Flunnokä gult.

Nästen fick ledas svartta.

Johannesört färgade brännvin.

Bli förgjord. ~~Wäcken.~~
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

Gamle Jösse satt på en sten.

Då kom det en liten gubbe och resste ut glismaskor
över honom. Sen blev han ör för all tid.
(Vad det var för en gubbe visste berättaren ej).

~~Wäcken spelte fiol.~~

Mot " gick man avigt 3 gnger runt trollkarlen
och spottade hm 3 gnger i ansiktet.

Göken

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

522

flög i sjön på hösten.

De gamle hade draggat opp göken från
Sjöbotten.

1813

Måla dem med alnamatt och en sax, som lindades
in i ett tyg. Man strökt med saxen åt sidan.
Kom saxen utånför var det förtrollat. Spjället
fick öppnas, så att gästen kunde komma ut.

Dödsmansmod = neurasteni.

Handel med husdjur

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sälde de kreatur, kastade en 3
stenar efter set från laggårdsdörren.

När man köper smågrisar här, ska man
smyga sig till litet av set, som de ligger i.

Inredning

Jordbänkar efter väggarna; med fåraris under.

Råttor, ormar och ohyra kröp upp i det. DE hävde sig på bänkarna med stövlar och träskor på. Jordgolv i stugan, fänstren va otäta (vinnuvet) med glas så små och gröna. De gjorde fönster av efterbyrdshinnan och löter av träpinnar.

Knappt ngn brunn had-e de i närheten av husen.

De hade en stake mitt i rummet med järnklyner för att sätta tänner^Y i med en vann gryta under. fr att eldflakor ej skulle falla ned.

Aalla småkreatur hade^{de} inne i stugan. Får och schwin slaktades inne i stugan. Skällekaret hade^{de} mellan dörrarna.

Y = tjärves fr att lysa i stugan.

Salomon och David med Maryan var målat i
manshöjd med röd färg på träväggarna i min
fädersgård, Bommarstorp. 12 stolar, förfärdiga-
de 1756. Ett minne har jag, så jag kommer
ihåg allt. Och det är tungt, för en kommer
ihåg så mycket dålighet. Ja, för allt i världen
(det sista det stäende uttrycket).

De hade knappt ngn brunn invid gårdarna.

Johannes

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

57

Skulle alatorne byggas av, för då
skulle det inte växa opp mer.

Jul.

Om solen sken juldagen, blev det gott år.

Blåste det julnatten blev det möen frukt.

Gamla jul är 11 dagar senare.

4:e, 5:e januari = gamla julen. Februari var 11 dagar

längre än nu. Fr. den Ψ tiden härleder sig veckoräkningen.

Tången $\Psi\Psi$ var 4 m. långa. Kastades i ett varpe vid kyr-

kan. De bars på axlarna.

Säd skulle tiggas julhelgen för att få lycka med den.

Annars skulle säden ligga stilla.

Dyngorna skulle klappas ihop och göras iordning.

E' grön jul gör en fet kyrkogård.

En mild vinter göder kyrkogården.

Ψ = fr. gregorianska tideräkningens införande

$\Psi\Psi$ = jullebloss av tjärvet att användas vid julettan.

Julafton : viga ljusen, askan, vatset.

589

1813

Kärningen skulle viga ljusen.

Toz ljus i handen och sa':

Alla ljus är lika långa, lika många
lika många gånger doppade.

Vid spisen skulle askan klappas väl. Var det nog
potatöj om morron i den, skulle nog dö.

? Man såg nog huvudlös gen fönstret. †

För far och mor sattes 2 ljus. Villkörden som brann
ner först, skulle först dö.

† när man tittade utifrån och in på den, som satt omkring bordet.

Julafton: binda halmen om fruktträden

1813

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om julafton var det mycket att göra.

Efter middan skulle man binda halmen om fruktträden,

lägga stäl under krappan,

galvhalmen skulle in,

5-kors över dörrarna

Om

Blakings
Kistens led
Sjökult osv.

Chyff. as K. Engqvist
Ber. Olof Broberg (Ola Pörr)

Jul

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

61

Jag hade en ljuskrona, s. tändes vid jul,
ny- och trettonafton.

De hade bara halme att ligga på
frälsaren.

Mat skulle stå framme hela natten
och hela juleu.

Ingen fick gå bort juladan. Kastade då
fiskspöt(?) på dem, som kom ändå.
& fiskeråd.

Matsedel juldan. 1913
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

62
(2)

1. Jordbärasoppa (gömda från sommaren)
2. mjölkrekerstajnar (tår) och
3. svinafötter

3

jättar

Förklaringsägen
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

Berättas Ola Kroberus
(Ola Kroberus)63
63

vilde i bergen.

1° Ulsala berg vid Stättesmåla (i Ängamåla s:n),2° i Knaggelida klinter (i Ringamåla)3° i Valhalla i Jemse.

När de skulle måla på varandra, var det farligheter.

2. En har trätt med sin fot vid Månasken: Jättaträt.

(En förklaringsägen; på grund av regn ej möjligt att besöka platsen).

Jemse, Tving och Lönsboda var de sista
som gick till Sverige. Svanskarna föll in
här och brände gårdarna.

Det var alldeles midnatt när. Rude
lydde under Lund. Dit skickades en munk
för att predika.

Vid vätsignelsen faller de på knä här i
Jemse. (I Almundsryd niger gammorna och män-
nen lyfta på hatten för att tälja på klockorna
vid sammaringningen).

Dota Knarre.

65

Hötte dem i pannan med yka.
"Jag nigger," sa' han 3 ggr.

Vad nigger du för? —

Jag nigger bort knarren.

Kornnekna sa:"

Doppa mig i åna
och häng mig på slåna
jag torkar nog ändå.

F-udda kors LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 1813

67
67

var inbyggelt över varje Sörr
med årtal. Vid jül ritades det med
krita.

Krigisk Sed

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1613

68
68

Alla gick med Gevär till kyrkan. De
hadde lärt sig skjuta av snapphanarna och kunde
skjuta en kula från knövet. Mens prästen
höll mässan, stängde de dörren och sköt bly
på den (före 1770). Det syns än i dag.

De hade Mälarhus med
frampekvärn; sen bäckakvarnar: nigen
Spik i kvarnen utom i axeln (sen 1400-talet)

Kyndelsemässodan

skulle alla fattiga kvinnor gå i gårdarna...
(för att tjuga).

Ses vid kyrkan
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813
Blstänge
Custer vid
Kyrkhult sn

71
Ber. av Ola Broberg
(Ola bro)

Om söndarna, när de gick ut ur
gamla kyrkan, började klockorna ringa
i stapeln. Då samlades de för att gå
till den sjuka med mat och bönja.

Kapptömning juleaftan.

Kyrkligt

?
Vid sammanringning 3 slag med vardera klockan=
frälsarens slag..

Jesu barndomsbok fanns förr.

Prosten Nyman kunde uppväcka de döda och tala med dem.

Profeterade 1848 om att det skulle komma flygandes

skepp och vagnar utan hästar.

De hade KORDANS i kyrkan efter bröllopet. Matade (=äta)
i kyrkan. De hade med sig altarmat: pannkaka, bröd, brännvin.

Detta lämnades på ingångsstället för de rike; de fattige
åt bakom gårderna: de skulle inte sära de fattige den dan efter Pauli
ord. Förr åt de inne i kyrkan; när de hade tagit Herrens nattvard
skulle de till mataltaret.

?
I Peckatorp och K oddaboda bodde körkapätarna.

Kyrk klockor

^{Ske och}
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

73

För att bota barn, tas malm av klockorna.

| För öronsprång ligga under klockorna.

Mödrar få inte gå ut, mens det ringes

samma.

En gng ringde kyrkklockorna av sig sj. Det var

inte troll utan björkklynerna var dåligt insatta. När det är
lätt i luften gå ~~kl~~ ^{klockorna} lättare; det är inte troll som mnga tro.

Kyrkogrimmen, Vard
LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 1813 1813

77

är en toppre (tupp). När de byggde skulle de ha
en vard och murade in en toppre.

Sven Dansare var bara rädd en gång julnatten i
Asarums kyrka. ¶ Då skrattade det åt honom, när han
klev gm fönstret.

I väntanda hus (t.o.m. ängalador, fanns en vard,
sa' de gamle.

¶ Han var inne för att stjäla.

1913

75
75

Kyrkohandel

Köpte till vid kyrkan:

liac, vin, brännvin, snus osv.

Blekinge

Ristens vid

Kyrkosticket som

Kyrko-skrock LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV 1813

76
76

Om de släppte ett band i kyrksören,
blar den som kom efter alldeles olycklig, vardin-
nig.

Kytko tukt

Hade ngn brutit sönder ett led, fick
han sitta i gapstodarna vid Jense
med stamparna i händerna.

Sikasin om ngn petat sönder träst.

Kyrkkläppen

i Asarum blev mandråpare och fick
inte hänga på vigd jord. Den for ut och slog ihjäl en
karl.

Käringa-Puke _ _

2
1
Hon bodde ovanpå ugnen och var ute om dan(ett
troll). Matabitar offrades till henne.

Kots mässa var trollkärningarna ute och for.
Då lades stål på bonn av kärnorna.

Skärtorsdagsmorrn kärnade trollkärning. naken
på sin egen eller andras Synga.

"Så långt som detta ropet när
skall mitt sommarsankke sankas.

Allt smör i mina bötter

- " - blök (= sk-t) i dina - " - .

Tigandes och fastandes.

Lantmätarna

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

81/

Sär rågången skulle vatt. De hade
eldroda käkar; fn i luften och skrek. Men
jag har aldrig sett ngn.

Larvmässa

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1813

82

Ingen råg mejades före 10:e augusti.
Lador skulle bötas då.